

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

**RAMLÖSA
FRISKOLA**
HUSTOMTENS FÖRSKOLA

Reviderad juni 2026

Innehållsförteckning

Styrdokument, lagar och förordningar	4
Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever	4
Ur Lpfö 18 läroplanen för förskolan	4
Vår gemensamma värdegrund	4
Alla människors lika värde	4
Respekt och hänsyn	4
Upptäckarglädje och nyfikenhet	4
Trygghet	5
Vision	5
Definition av diskriminering och kränkande behandling.....	5
Diskriminering	5
Bristande tillgänglighet.....	5
Kränkande behandling.....	5
Trakasserier	5
Annan kränkande behandling	6
Mobbing	6
Mål med likabehandlingsplanen	6
Övergripande mål	6
Kartläggning, nulägesanalys och mål – läsåret 2025-2026	6
Kometen	6
Stjärnan.....	7
Solen.....	8
Stjärnhuset	9
Mångubben	8
Stjärnskottet.....	10
Solhuset.....	10
Regnbågen	10
Solstrålen.....	12
Vardagligt arbete för att förebygga och förhindra	12
Individnivå.....	12
Kön.....	12
Etnisk tillhörighet	12
Religion eller annan trosuppfattning	13
Funktionshinder	13
Sexuell läggning	13
Könsöverskridande identitet eller uttryck	13
Ålder	13
Annan kränkande behandling.....	13
Gruppenivå	13
Organisationsnivå.....	14
Utredning och åtgärder.....	14
Individnivå.....	14
Gruppenivå	14
Organisationsnivå.....	14
Anmälningsrutiner	14
Utvärdering och uppföljning	14
Utvärdering av mål läsåret 2024-2025	15

Kometen	15
Stjärnan.....	15
Solen.....	16
Stjärnhuset	17
Mångubben	17
Stjärnskottet.....	18
Solhuset.....	19
Regnbågen	20
Solstrålen.....	20
Arbetsgång – Likabehandlingsplan	21
Kontakter.....	22
Bilaga 1: Dokumentation av kränkande behandling/trakasseri.....	23

Styrdokument, lagar och förordningar

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever

Sedan 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverket:

- Diskrimineringslagen (enligt 2 kap. 5 §)
- Kap. 6 i skollagen

Ur Lpfö 18 läroplanen för förskolan

”Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktningen för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas” (sid. 5).

Barnkonventionen

Barnkonventionen antogs 1989 och blev svensk lag från och med den 1 januari 2020. Fyra artiklar räknas som grundprinciper/pelare i konventionen. Det betyder att de är vägledande för hur helheten ska tolkas. Här är dessa fyra artiklar:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Vår gemensamma värdegrund

På Ramlösafriskola/Hustomtens förskola har personal och arbetsledning diskuterat fram följande gemensamma värdegrund.

I vår verksamhet inom förskola/skola är dessa punkter icke förhandlingsbara.

Alla människors lika värde

Vi arbetar medvetet för:

- En demokratisk förskola/skola
- Att skapa förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund
- Att värna och respektera våra olika kulturer
- Att vara lyhörda för föräldrars och barns åsikter och önskemål

Respekt och hänsyn

För oss betyder det att:

- Språket skall vara välvårdat
- Vuxna i barnets omgivning skall vara goda förebilder
- Kunna ta ett nej, sluta
- Inte slå på varandra - inga nedvärderande kommentarer
- Skapa en miljö där empati/medkänsla blir naturliga inslag
- Ansvarstagande för varandra och vår gemensamma arbetsmiljö ska vara något helt naturligt

Upptäckarglädje och nyfikenhet

Det skapar vi genom att:

- Vara positiva och visa lust för vårt arbete och på detta sätt blir vi positiva förebilder för vår omgivning
- Uppmuntra barnen till nyfikenhet
- Ha ett varierande utbud av material och upplevelser
- Ta tillvara barnens spontanitet

Trygghet

Det är en förutsättning och ett resultat av vår värdegrund. Vi vill skapa en miljö där barn – föräldrar – personal – arbetsledning känner sig trygga och har förtroende för varandra.

Vision

Alla barn, föräldrar och personal skall känna sig trygga. Inga barn, föräldrar eller personal får utsättas för kränkande behandling eller diskrimineras beroende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder hos barnet eller någon som barnet har anknytning till eller annan kränkande behandling.

Definition av diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på orsakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med direkt diskriminering menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Men man kan också diskriminera genom att behandla lika, vilket är indirekt diskriminering.

Bristande tillgänglighet

Tillgänglighet i förskolan handlar om att kunna anpassa den pedagogiska, sociala och fysiska miljön utifrån barns och elevers behov. För barn och elever innebär tillgänglighet i förskolan och skolan både åtkomlighet och användbarhet i och av verksamheten.

Kränkande behandling

Kränkande behandling strider mot principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ofta ett uttryck för makt och förtryck och det är den enskildes upplevelse av kränkningen som alltid måste tas på allvar.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. ”Du är ful, du är tjock”)
- Psykosociala (t.ex. att bli utfrys)
- Texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier)

Trakasserier

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder hos barnet eller någon som barnet har anknytning till

Annan kränkande behandling

Annan kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Det är alltid det utsatta barnet/elevens upplevelse som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande.

Förskolans personal måste ibland tillrättavisa ett barn för att skapa en god miljö för hela barngruppen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande.

Mobbing

Mobbing är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling.

Mål med likabehandlingsplanen

Övergripande mål

- Nolltolerans
- Alla ska känna sig delaktiga i vår likabehandlingsplan, barn, föräldrar och personal.
- Förebygga, förhindra och eventuellt upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.
- Samarbeta kring de trivselregler vi gjort tillsammans med barnen vid höstterminens början.

Kartläggning, nulägesanalys och mål – läsåret 2025–2026

Under augusti och september sker kartläggning och nulägesanalys. Metoder för detta är; observationer, intervjuer med barnen och planerade samtal med barn och föräldrar och föräldramöte.

Observationerna som görs diskuteras kontinuerligt i arbetslaget vid t.ex. avdelningsplanering. Detta gör att det fortlöpande finns en diskussion för att förbättra och komma vidare i detta arbete. Alla föräldrar på vår förskola får information om vår likabehandlingsplan. På höstterminens föräldramöten lyfts arbetet kring likabehandlingsplansarbetet upp.

Kometen

Stjärnan

Kartläggning

Barngruppen på Stjärnan består av tretton barn. Vi har haft fem inskolningar, varav ett av barnen har gått på förskola tidigare. Under höstterminen kommer vi att sätta stor vikt vid att barnen ska känna trygghet och gemenskap och att må bra och utvecklas i samspel med andra. Barnen ska känna sig trygga i sin identitet och trygga i barngruppen och med oss pedagoger.

Vår vision är att skapa en vardag där alla barn får uppleva att de är värdefulla och respekterade. Genom observationer har vi identifierat platser både ute och inne där det kan förekomma konflikter, där det är mycket fysisk kontakt, lite egocentriskt tänkande och agerande. Barnen behöver träna på samarbete och att lösa konflikter med stöttning av oss vuxna. Vi upplever att de har svårt för att respektera och ta hänsyn till varandra i leken såsom svårt att vänta på sin tur och att samarbeta. Flertal av barnen har stark vilja och visar tydligt vad de vill och inte vill. Vi upplever att de behöver träna på att ta ansvar för sina egna handlingar och för vår gemensamma miljö.

Mål:

2.1 Normer och värden

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

-sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet, (Lpfö 18, s.14).

Med detta menar vi att barnen ska utveckla förmåga att:

- Utveckla förståelse för sin egen personliga integritet.
- Känna trygghet i att säga ja eller nej till kroppskontakt
- Stärkas i sin identitet genom att bli sedda, hörda och respekterade

Metod:

Sagor & böcker som tar upp integritet, känslor och vänskap.

Stopp handen: träna på att säga stopp när något inte känns bra!

Sång och ramsor om kroppen ("huvud, axlar, knä och tå", namnvisor).

Spegelövningar: titta på sig själv, peka ut öga, näsa och mun.

Känslokort & kompisbanin & igelkott: öva att känna igen och sätta ord på känslor.

Skapande: handavtryck & självporträtt

Rollspel: öva på olika vardagssituationer.

Mål:

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande (Lpfö 18, s. 12).
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler Lpfö 18, s. 14).

Med detta menar vi att barnen ska utveckla förmåga att:

- Hjälpa och stötta andra
- Ha ett mer öppet sinne och tolerans för varandra intentioner, på respekt fullt sätt.
- Träna på ansvarstagande för både egna handlingar och gemensamma miljö/regler.
- Förstå samarbete och samhörighet
- Öva kommunikation, turtagning och empati

Metod:

Vi arbetar med kompisböckerna/ Djuren på djuris. Dessa karaktärer är med oss i vårt projekt och belyser olika saker som man kan uppleva i vardagen.

Diskussionsfrågor "Vad betyder respekt?".....

Sagor som lyfter värdena, till exempel vänskap, att hjälpa varandra....

Samarbetsövningar Vi arbetar med turordning och kompromisser i lekar och samtal

Planerade lekstunder med fokus på samspel med några barn.

Tydliga rutiner och bildstöd kring agerande och handling.

Gemensamma regler/kompisregler: skapas tillsammans med barnen, så att de tar ansvar för att de följs.

Stopp, "jag vill inte"-träning

Solen

Kartläggning:

Vi är en grupp på 19 barn, 11 pojkar och 8 flickor med 4 pedagoger. Fem nya barn i gruppen som är uppflyttat från Stjärnan. Vi vill att alla ska känna sig trygga tillsammans och även känna en sammanhållning där vi accepterar olikheter och hjälper varandra i vardagen. Vi har observerat barngruppen på grupp och individnivå. Då ser vi att de delar in sig i olika "grupperingar" En del barn behöver lite stöttning in i leken. Vi behöver träna på att lyssna bättre på varandra, när kompisar säger sin mening. Vi vill få barnen att bli mer självständiga i våra rutiner och inte be om hjälp innan de själva provat. Alla måste tillsammans påminna varandra om att ta hand om förskolans saker och miljö.

Mål:

- Uppmuntra till lära känna alla i gruppen
- Stärka gruppkänslan för innanförskap
- Självständighet och ta hjälp av varandra
- Våga uttrycka sina åsikter och känslor
- Viljan att hjälpa varandra
- Noll tolerans mot all form av kränkningar

Läroplan i förskolan Lpfö 18:**2:1 Normer och värden**

- Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra.
- Respekt och förståelse för alla människors lika värde.

2:2 Omsorg, utveckling och lärande

- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler.
- Förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga identitet.

2:3 Barns delaktighet och inflytande

- Förmåga ta ansvar för egna handlingar och för miljön i förskolan.

Med detta menar vi:

- Att kunna leka med olika kompisar
- Se varandras olikheter som tillgång och hjälpa varandra med det de är bra på
- Känna sina egna gränser och våga säga STOP när det inte känns bra
- När barnen utför rutiner/vet vad som gäller på olika platser, utan vuxen stöd
- Barnen är rädda om våra leksaker

Metod:

- Grupplekar/Kompissånger.
- Kompisregler. (Beslutat tillsammans, synligt med bildstöd)
- Diskussioner om känslor/konflikter i små/stora grupper. (våra nya böcker om vänner och allt om känslor)
- Härvarande pedagoger och föregå med gott exempel.
- Olika gåkompisar och gruppkonstellationer vid tema/lek.
- Teater vid olika "händelser"
- Uppmärksamma barnen om varandras styrkor.
- Positiv förstärkning.
- Bildstöd, för att förstärka våra rutiner och öka medvetenheten vilket skapar trygghet.
- Läsa litteratur ex kring stop min kropp samt diskussioner kring barnens egna gränser.
- Barnen får vara delaktiga kring att bestämma vår gemensamma miljö. Ladan/Förskolan.

Stjärnhuset**Mångubben****Kartläggning:**

Barngrupp: 22 barn varav 13 flickor och 9 pojkar. 3 pedagoger 3 förskollärare

Vi har kartlagt genom observation:

- Många av våra nya barn ber ofta pedagoger om hjälp med saker innan de har provat själva.
- Flera barn är hjälpsamma och bra förebilder för andra

- Barnen har svårt för visa hänsyn och respekt för varandra, speciellt att lyssna in andras tankar.
- Alla barn har inte lärt sig alla regler i våra miljöer än
- Alla barn är inte självständiga än
- Vi har sett att några barn har svårt att komma in i leken med andra och att några inte har förmågan att leka. Några barn favoriserar vissa kompisar och väljer bort andra medvetet.
- Vi ser att några barn inte har utvecklat en förståelse för integritet än och därmed kan visa sina privata delar öppet för andra.
- Vi upplever att det ibland förekommer tufft ordval mot kompisar

Mål:

Lpfö 18

Del 1

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation.

Del 2

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att

- utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga
- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra

Med detta menar vi:

Att barnen behöver få en större förståelse för andra barns känslor och integritet, tex att inte öppna toalettdörrarna utan att knacka, springa runder utan kläder, eller krama/röra någon som inte vill. Barnen behöver skapa en förståelse att våra kroppar är privata.

Vi vill att barnen ska bli mer självständiga så som att kunna ta av och på sig, hämta och lämna saker och att städa upp efter sig. Att respektera våra trivselregler.

Detta innebär för oss:

Att vi behöver uppmuntra och ge positiv förstärkning så att de vill vara en bättre kompis. Att samtala hur vi pratar till varandra, och vilka ord som är lämpliga att använda.

Att alltid vara närvarande pedagoger för att stötta barnen i alla situationer och förklara.

Vi behöver vara goda förebilder och följa upp, exempelvis när de ska städa så att de faktiskt städar upp och är rädda om våra saker och miljöer.

Metoder:

- Samtala med barnen kring hur en bra kompis ska vara i både små och stora grupper.
- Leka regellekar för att stärka gemenskapen
- Uppmärksamma barnen kring allas styrkor och egenskaper.
- Samtala om känslor
- Tydliggöra att vi alla behövs
- Använda oss av bra förebilder
- Media, litteratur
- Vara "härvarande" pedagoger i barngruppen och föregå med gott exempel.
- Använda oss av olika gruppkonstellationer små och stora
- Introducera våra miljöer och lära dem reglerna kring de olika miljöerna. Även att inspirera kring allt man kan göra i just den miljön.

Stjärnskottet

Kartläggning

Stjärnskottet består av 14 barn. 4 av barnen är nya inskolningar. Vi upplever att gruppen har landat i stor utsträckning. Vi upplever barnen trygga men att det just nu sker många konflikter, både fysiska och verbala. Det vi ser är största anledningen till konflikterna är kommunikationen sinsemellan barnen. Vi kommer under läsårets gång fokusera på att samarbeta och prata om gemensamma trivselregler. Vi kommer även att lägga fokus på att hjälpa barnen att lösa konflikter och förebygga innan konflikten skett. Vi vill att gruppen ska känna vi-känsla och förstå kompisskap. Att de respekterar varandras gränser och känslor.

Mål:

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler” (Lpfö18).

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet”

Med det menar vi:

att barnen ska hjälpa varandra, samarbeta och kommunicera med varandra. Vi kan se att de stundtals är väldigt fina mot varandra men det krävs fortsatt arbete för att bland annat minska konflikterna. Särskilt de fysiska.

- Utveckla barnens vi- känsla
- Utveckla deras självständighet
- Utveckla deras empati och förmåga att hjälpa andra
- Utveckla deras samarbete sinsemellan
- Utveckla deras förmåga att kommunicera med varandra
- Utveckla deras förståelse för våra gemensamma trivselregler

Metod:

- Linda Palms kompisböcker
- Arbeta med samarbete och göra samarbetsövningar.
- Träna på att säga/göra stopp och förlåt
- Hjälpa barnen i deras konflikter, stötta och uppmuntra att kommunicera
- Arbeta i små grupper
- Skapa gemensamma trivselregler och sätta upp. Samt samtala om dem och påminna.
- Gestalta olika situationer ex genom teater

Solhuset

Regnbågen

Kartläggning:

På Regnbågen går 22 barn, 8 pojkar och 14 flickor. Efter sommaren fick vi 1 ny kompis utifrån och 10 nya kompisar från Solstrålen där alla är välbekanta med våra äldre Regnbågar samt oss pedagoger. Under augusti och september har vi observerat och samtalat om barngruppen och upptäckte snabbt att det visade sig vara ett stort hopp mellan Solstrålen och Regnbågen vilket gjorde att vi märkte en obalans i gruppen. Vi kom fram till att våra ramar och rutiner för att skapa en trygg och sammansvetsad grupp behöver tydliggöras och att vår barngrupp behöver vägledning kring att lyssna på varandra och visa respekt för varandra.

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- *förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra (Lpfö 18, rev. 2025, s.12).*
- *-öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande (Lpfö 18, rev. 2025, s.12)*
- *-sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet (Lpfö 18, rev. 2025, s.14).*
- *förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler (Lpfö 18, rev. 2025, s.14).*

Med detta menar vi att barnen behöver få en ökad förståelse att:

- visa empati och omtanke för sina kompisar.
- visa respekt för varandra och ta hänsyn till varandra.
- förstå vikten av att vara en bra kompis och hur man är en bra kompis.
- förstå sina rättigheter.
- samarbeta och lyssna på varandra.

Metod:

De strategier och metoder vi kommer använda för att sträva efter detta är:

- Diskussion, böcker, samtal och reflektioner.
- Vi pedagoger deltar mer aktivt i barnens lek så alla bjuds in.
- Skapa gemensamma kompisregler.
- Positiv förstärkning.
- Dela gruppen i mindre grupper.
- Leka fler grupplekar.
- Ha tydliga rutiner.

Solstrålen

Kartläggning:

Vi är totalt 13 barn på solstrålen och innan sommaren skolades ett barn in samt sju efter sommaren. Under augusti och september har vi genom observation uppmärksammat att vår barngrupp behöver arbeta med att utveckla en öppenhet inför varandra och vara mottaglig för att vi är en grupp och inte bara enskilda individer. Barnen behöver även bli medvetna kring rätten om sin integritet genom att kunna säga ifrån när något inte känns bra. Vi ser att vi behöver arbeta på barnens relationer och att respektera varandra och varandras gränser. Vi ser även att barnen behöver ta ansvar för sina handlingar då de ofta tar saker från varandra och har svårt att lyssna in sina kamrater.

En annan sak vi har uppmärksammat genom våra observationer är att barnen generellt inte är rädda om våra saker och att de behöver ta ansvar för miljön i förskolan. Böckerna rivs i sönder, när vi städar kastar barnen med leksakerna, vi tuggar på olika material etc.

Mål:

- Förskolan ska ge varje barn förutsättning att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.
- Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande.
- Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan.

Med detta menar vi:

Att barnen behöver få en förståelse för att vi är en grupp och på så sätt behöver de stärka sina relationer i gruppen samt bli medvetna kring egna och andras gränser. Barnen behöver alltså förståelse kring varför vi exempelvis inte ska ta saker ifrån varandra och hur det känns när någon tar saker från dem

samt att säga stopp när något inte känns bra. Barnen behöver även bli medvetna om att vi måste vara rädda om våra saker för att annars går det sönder och då har vi inga saker kvar vi kan leka med.

Metod:

Vi skapar meningsfulla sammanhang i olika gruppkonstellationer för att stärka barnens relationsskapande. Vi är med och stöttar och är förebilder kring hur leken kan gå till och vad som händer när vi bjuder in samt lyssnar på varandra. När något inte känns bra kommer vi uppmuntra barnen till att uttrycka detta genom att exempelvis säga stopp till sina kamrater för att skapa förståelse kring rätten till sin integritet. Vi planerar för att skapa spontana situationer där barnen samlas på ett ställe för att leka med en specifik sak tillsammans (exempelvis tågbanan). Detta för att barnen ska få möjlighet att med vår stötning öva sin förmåga till öppenhet samt lyssna in varandra. Vi kommer även kontinuerligt att gå igenom våra trivselregler och prata kring betydelsen av vad det står samt läsa de olika kompisböckerna varierat för att fånga barnen (flano, dramatisering, högläsning med boksamtal etc). Gällande att ta ansvar för sina handlingar samt miljön i förskolan arbetar vi mycket med stop och visar upp handen samt förklarar situationen och hur det kan kännas när vi kastar med sakerna eller exempelvis tar saker från våra kamrater samt vad som händer om vi kastar eller tuggar på våra saker.

Vardagligt arbete för att förebygga och förhindra

Individnivå

- Vi strävar efter att det enskilda barnet accepterar att vi alla är olika. Personal, vårdnadshavare och barn ska respektera varandra.
- Vi uppmuntrar det enskilda barnet i att uttrycka sina känslor och våga berätta vad som hänt på förskolan.
- Vi arbetar med att göra alla barn medvetna om deras kroppsliga integritet, visa respekt/bli respekterad då barnet visar/säger nej.
- Vi är lyhörda för barnens åsikter om medverkan i film och fotografering.
- Vi arbetar aktivt för att det enskilda barnet förstår att hen kan påverka trivseln på förskolan
- Daglig föräldrakontakt vid hämtning och lämning
- Vi har ett öppet klimat, där man kan säga till varandra om det skulle behövas.
- Vi tar tillvara tillfällena när de kommer, leker/samtalar barnen kring särskilt område är vi med som pedagoger och utvecklar/undervisar i samtalen/leken.
- Vi har alltid god uppsikt över barngruppen
- Vi arbetar med film av verksamheten för att lättare se vårt förhållningssätt utifrån de olika diskrimineringsgrunderna samt annan kränkande behandling.

Kön

- Att arbeta genusmedvetet
- Tillgång till både pojk och -flickdockor
- Att man erbjuder pedagogiska miljöer till alla barn, att pedagogernas förhållningssätt inbjuder alla barn till de olika miljöerna
- Litteratur och sånger (tips: sagolikt bokförlag)

Etnisk tillhörighet

- Prata kring olika språk – dialekter-Kultur
- Tillgång till dockor med olik etnisk tillhörighet
- Lära sig ord från andra språk
- Musik
- Utklädningskläder
- Litteratur

Religion eller annan trosuppfattning

- Servera mat som passar alla
- Uppmärksamma andra religioners högtider och traditioner
- Prata om olika religioner
- Låta föräldrar med annan religion berätta
- Utklädningskläder

Funktionshinder

- Anpassa miljön utifrån hela barngruppen, både ute och inne
- Pedagogerna planerar så att det funktionshindrade barnet kan delta utifrån sin förmåga
- Om resurs finns ska denne vara den förlängda armen i de situationer det behövs
- Ta hjälp av det nätverk som finns när det behövs
- Låta de andra barnen prova på olika aktiviteter i en funktionshindrads situation, för att skapa förståelse

Sexuell läggning

- Prata om att det finns olika familjekonstellationer
- Ha en öppen dialog med föräldrar och barn

Könsöverskridande identitet eller uttryck

- Prata om att alla är olika
- Öppen dialog med föräldrar och barn
- Utklädningskläder
- Könsöverskridande lekar (i leken kan en flicka vara pappa)
- Bejaka identitet

Ålder

- Prata om att alla är olika, utvecklas olika, växer olika, är bra på olika saker, etc.
- Mentorskap (äldre och yngre barn)

Annan kränkande behandling

- Massage, massagesagor
- Samarbetsövningar och värdegrundsövningar
- Avdelningens trivselregler
- Litteratur
- God uppsikt

Gruppnivå

- Gå på fortbildning eller läsa litteratur i ämnet
- Arbetslaget har ett arbetssätt som främjar en öppen, positiv och solidarisk förskolemiljö.
- Arbetslaget har en öppen dialog och samverkan med föräldrarna.
- Föräldramöte med tid för diskussion av likabehandlingsplanen.
- Arbetslaget är goda förebilder mot barn och föräldrar.
- Arbetslaget är observant genom att hålla ögon och öron öppna samt att finnas tillgängliga för barnen.
- Observera varandra som pedagoger
- Arbetslaget gör barnintervjuer med det enskilda barnet och har kompisamtal i grupp (utifrån ålder).
- Vi inom Ramlösa friskola har gemensamma aktiviteter för att skapa en vi känsla inom förskolan (t.ex., värdegrundsveckor och kompisveckor).
- Arbetslaget använder sig av drama- värdegrundsövningar

- Temaarbete kring aktuell diskrimineringsgrund
- Alla ska känna till de gemensamma reglerna som finns på förskolan.

Organisationsnivå

- Göra klart och tydligt att förskolan tar avstånd för mobbing och kränkande behandling.
- Valförankrad värdegrund
- Sätta tydliga gränser för negativa beteende på förskolan.

För att upptäcka kränkningar bör vi vara medvetna om vilka risksituationer det finns på vår förskola. Speciellt uppmärksamma behöver vi vara vid fri lek och under eftermiddagarna då personaltätheten är lägre.

Utredning och åtgärder

Viktigt att dokumentera kring alla åtgärder som görs.

Individnivå

1. Prata först med barnet som känner sig kränkt.
2. Prata sedan med barnet som kränkt, tala också tydligt om att vi inte accepterar det som hänt – nolltolerans.
3. Informera berörda föräldrarna.
4. Diskutera och bestäm tillsammans med barnen hur vi ska bemöta varandra.
5. Hjälpa det enskilda barnet/barnen att säga förlåt (säga eller visa genom ögonkontakt eller handling)
6. Vid behov upprättas en handlingsplan

Gruppnivå

- Arbetslaget diskuterar den uppkomna situationen tillsammans för att kunna bemöta berörda barn och föräldrar, diskuterar också om de behöver någon form av stöd.
- Arbetslaget informerar berörd personal och berörda föräldrar.
- Arbetslaget observerar, dokumenterar och följer upp händelser.

Organisationsnivå

- Stöd till personalen i arbetsgången
- Förskolechefen deltar i upprättande av handlingsplan

Anmälningsrutiner

1. Vårdnadshavare kan vända sig till förskolans personal som i sin tur informerar förskolechefen och huvudmannen. Vårdnadshavaren kan också vända sig till förskolechefen.
2. Personalen på förskolan anmäler fall av trakasserier och kränkande behandling till förskolechef/huvudman.
3. Utredning och dokumentation sker (skyndsamt) av de pedagoger som arbetar på den aktuella avdelningen. Förskolechef/specialpedagog finns med som stöd och vid behov.

Utvärdering och uppföljning

- Ny likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling upprättas i oktober då nya mål skrivs in, detta enligt årsklockan. Utvärdering sker i juni.
- Utvärdering görs i barngrupp, personalgrupp och föräldragrupp.
- Utvärderingen redovisas i det systematiska kvalitetsarbetet.

Utvärdering av mål läsåret 2025–2026

Kometen

Stjärnan

Mål:

2.1 Normer och värden

-öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande (Lpfö 18, s. 12).

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

-sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet, (Lpfö 18, s.14).

- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler Lpfö 18, s. 14).

Med detta menar vi att barnen ska utveckla förmåga att:

- Hjälpa och stötta andra
- Ha ett mer öppet sinne och tolerans för varandra intentioner, på respekt fullt sätt.
- Träna på ansvarstagande för både egna handlingar och gemensamma miljö/regler.
- Känna trygghet i att säga ja eller nej till kroppskontakt
- Stärkas i sin identitet genom att bli sedda, hörda och respekterade, samt skapa förutsättningar för barnet i att utveckla respekt för andra.
- Utveckla förståelse för var andra individers gränser går.
- Förstå samarbete och samhörighet
- Öva kommunikation, turtagning och empati

Måluppfyllelse/analys

Vi pedagoger har arbetat aktivt för att skapa en trygg och inkluderande miljö där alla barn ska ges möjlighet att känna sig sedda, lyssnade på och delaktiga i gruppen. Arbetet med barnens integritet har varit en naturlig del av omsorgen i vardagen genom samtal, rutiner och struktur, samt vårt förhållningssätt. I omsorgssituationer som blöjbyten, påklädning och måltider har barnen fått möjlighet att vara delaktiga utifrån sin förmåga. Vi vuxna har visat respekt för barnens kroppsliga integritet genom att förbereda barnen i olika situationer och invänta deras respons. Barnen har stöttats i att respektera både sin egen och andras kroppsliga och personliga integritet, exempelvis vid påklädning, blöjbyten, lek och konflikthantering.

Genom lek och samspel har barnen fått stöd i att öva på turtagning, visa hänsyn och förstå enkla gränser, såsom att säga stopp och säga nej.

Vi har tillsammans skapat kompisregler/trivselregler om hur vi vill ha det på förskolan för att alla ska må bra och trivas. Genom konkreta uppdrag och genom att visa vägen på ett respektfullt sätt har vi inspirerat och uppmuntrat barnen att vara bra kompisar.

Stopp-handen har använts som en metod i arbetet kring konflikthantering, exempelvis för att värna om vår integritet och för att visa respekt mot den vi samtalar/ agerar med.

Vi har fortsatt att arbeta kontinuerligt med visuellt stöd/skattningsskator, exempelvis har vi satt upp ”känslor solar” (arg, ledsen och glad) vid matborden. Under matstunden har vi utvärderat tillsammans med barnen om hur dagen har varit. Barnen har tränat på att visa tummen upp/ner.

Utvärderingens resultat visar på att barnen utvecklar succesivt ökad förståelse för både sin egen och andras integritet. Vi ser att barnen visar trygghet i gruppen och tar egna initiativ i lek och aktiviteter. De vågar prova nya aktiviteter och visar tillit till sin egen förmåga.

Vi upplever att barnen visar ökad förståelse för sina behov och kan signalera när de behöver hjälp eller stöd. Vi ser att barnen i större utsträckning uppmärksammar kamraternas signaler och stannar upp när någon uttrycker att något inte känns bra. Barnen har i ökad utsträckning börjat använda ord och uttryck för att sätta gränser och visa hänsyn till varandra. De visar genom kroppsspråk, mimik eller ord, vad de vill eller inte vill och de säger nej/ stopp eller söker stöd hos oss pedagoger.

Barnen börjar även att uppmärksamma andras känslor och reaktioner, exempelvis när någon är ledsen så tröstar de varandra genom att kramas, klappa eller så kallar de på oss pedagoger.

Barngruppen består av aktiva och viljestarka barn. De visar stor vilja att delta och uttrycka sig, men flera barn behöver fortsatt stöd i att lyssna på varandra och vänta på sin tur. Några av barnen har inte utvecklat språket fullt ut, vilket ibland leder till konflikter kring leksaker, utrymme och uppmärksamhet. Vi upplever att respekten för varandra samt att vuxnas gränssättning ibland brister, särskilt i situationer där många barn vill ta plats samtidigt. I styrda aktiviteter fungerar lyssnandet och turtagning bättre. Där hjälper den tydliga strukturen, de vuxnas närvaro och gemensamma ramar barnen att delta på ett lugnt och mer respektfullt sätt. I den fria leken blir det däremot svårare för flera barn att hantera samspelet. Konflikter uppstår lättare kring material, utrymme och turordning. Barnen behöver ofta stöd av vuxna för att samarbeta, lyssna på varandra, impulskontroll och förståelse för gemensamma regler.

Framgångsfaktorer

Framgångsfaktor i arbetet med barnens integritet tror vi handlar om att vi pedagoger har skapat trygga relationer med barnen. Härvarande och lyhörda för barnens uttryck, signaler och behov genom att sätta ord på barnens känslor, handlingar och gränser. Samt kontinuerligt arbete med visuellt stöd/skattningsskator. En viktig faktor i arbetet kring normer och värden är att vi pedagoger håller fast vid våra trygga och strukturerade rutiner för barnens trygghet och välmående

Utvecklingsområde

Framåt behöver vi fortsätta att stärka barnens sociala samspel genom tydligt och konsekvent bemötande. Samt ge barnen stöd i den fria leken där behovet av vägledning är som störst. Målet är att barnen successivt utvecklar större hänsyn, bättre förmåga att lyssna i samspelet med både vuxna och barn. Vi pedagoger behöver också skapa ännu lugnare lärmiljöer i ytterligare mindre grupper.

Solen

Mål:

Läroplan i förskolan Lpfö 18:

2:1 Normer och värden

- Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra.
- Respekt och förståelse för alla människors lika värde.

2:2 Omsorg, utveckling och lärande

- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler.

2:3 Barns delaktighet och inflytande

- Förmåga ta ansvar för egna handlingar och för miljön i förskolan.

Med detta menar vi:

- Uppmuntra till lära känna andra än sina bästisar.
- Stärka gruppkänslan för innanförskap.
- Självständighet och ta hjälp av varandra.
- Våga uttrycka sina åsikter.
- Viljan att hjälpa varandra.
- Noll tolerans mot all form av kränkningar.

Måluppfyllelse/Analys:

Inledningsvis var barngruppen indelade i grupperingar efter ålder. Vi ser nu att det finns fortfarande grupperingar, men nu är det efter intresse och vilka lekar som är aktuella. Vår ambition med lekgrupper har visat sig vara bra men vi skulle önskat att vi hade kunnat göra detta oftare. Barnen upplever vi känns trygga med varandra. De har lärt känna varandra väl och hjälper gärna varandra in i leken samt med vardagliga rutiner. De kan själva starta upp lekar och bjuder in varandra. Ibland behöver vi påminna barnen om vår kompisregel "Att lyssna på varandra" i den fria leken. Vi har tagit hjälp av bildstöd kring kompisreglerna med jämna mellanrum. Vi känner att barnen känns trygga och självständiga i våra vardagliga rutiner där de vågar ta kontakt och uttrycka sina känslor. Vårda våra saker på förskolan behöver barnen påminnas om, samt att städa 5 saker innan de går hem. Vår ambition att lyfta mer kring barns kroppsliga integritet med hjälp av litteratur har varit sparsam men diskussionerna har ju funnits när situationerna uppstått. Inledningsvis spelade vi upp situationer under värdegrundsveckan, men det försvann i takt med andra aktiviteter.

Framgångsfaktorer:

Vi använde oss av litteraturen "Allt om vänner" och "Allt om känslor" som var en bra ingångsfaktor till vårt värdegrundsarbete. Här ledde det till många bra exempel och diskussioner kring hur man kan uppleva saker och uttrycka sig.

I vår verksamhet lägger vi mycket fokus på grupplekar där alla kan delta utifrån sina förutsättningar som skapar innanförskap. När vi använder oss av positiv förstärkning kan vi lyfta alla barn för att belysa allas goda sidor som skapar "ringar på vattnet".

Innan vi går iväg samlar vi oss och går igenom dagen med hjälp av bildstöd för att förtydliga för alla barn vad som kommer att ske under dagen. Vid våra förflyttningar, aktiviteter, lekgrupper har vi använt oss av fasta grupper som har bidragit till en ökad trygghet kring vem man skall vara med, men som samtidigt utmanar dem till nya kontakter och gruppkonstellationer. Samtidigt har det varit viktigt för oss att prata kring barnens "egna gränser" när de vill delta eller inte kring lekar, aktiviteter mm. Att barnen vågar och säger ifrån när de inte vill och när det inte känns ok. Viktigt att vi ser till att kompisarna respekterar deras val och önskan.

Vi som pedagoger har försökt vara bra förebilder samt fördelat oss så att vi har funnits tillgängliga för att öka tryggheten samt finnas nära om något uppstått. Att repetera våra kompisregler har varit betydelsefullt för att belysa de värderingar vi har kommit överens om tillsammans.

Utvecklingsbehov:

Vi kan arbeta mer kring barnens kroppsliga integritet och då ta hjälp av litteratur och annat material. Att kunna dela in oss i våra lekgrupper oftare när vi är på plats eller skall ge oss iväg.

Stjärnhuset

Mångubben

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att:

- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet
- självständighet och tillit till sin egen förmåga
- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande

Med detta menar vi: att barnen behöver få en större förståelse för andra barns känslor och integritet, tex att inte öppna toalettdörrarna utan att knacka, springa runder utan kläder, krama/röra någon som inte vill och våra kroppar är privata. Vi vill att barnen ska bli mer självständiga så som att kunna ta av och på sig, hämta och lämna saker och städa upp efter sig. Att respektera våra trivselregler.

Detta innebär för oss: att vi behöver uppmuntra och ge positiv förstärkning så att de vill vara en bättre kompis. Att samtala hur vi pratar till varandra, och vilka ord som är lämpliga att använda. Att alltid vara härvarande pedagoger för att stötta barnen i alla situationer och förklara. Vi behöver vara goda förebilder och följa upp, exempelvis när de ska städa så att de faktiskt städar upp och är rädda om våra saker och miljöer.

Måluppfyllelse/analys:

Genom vårt ständiga arbete som härvarande pedagoger och med positiv förstärkning tycker vi att vi lyckats väldigt bra med våra mål, Vi har tydligt sett att barnen har fått ett trevligare bemötande mot varandra. Vi har också sett att de ofta hjälper och stöttar varandra. Genom våra observationer har vi sett att det blir mycket bättre lekar och att dem ibland kan leka många tillsammans i olika lekar både på gården/lekplatser/skog osv men även själva på gräsmattan utanför gården. De har dagligen visat på utveckling kring medkänsla. De har tagit hjälp av varandra, förklarat regler, stöttat och lyssnat på varandra. De har även självmant röstat och använt sig av demokratiska beslut i lekarna. De har alla tröstat varandra när någon blivit ledsen eller slagit sig eller någon missuppfattat situationen eller kompis. Vi har också låtit barnen lösa konflikter själv som uppstått genom att prata med varandra. Vi har ibland funnits med som stöd ifall det behövs för att barnen ska lyckas med att lösa den själva. Alla barnen har blivit mer självständiga i alla våra miljöer och i hallen kan alla ta på och av sig själva. Att öppna toalettdörrar utan att knacka har också minskat då vi satte skyltar på dörrarna (upptaget/ledigt) och barnen har fått en större förståelse och respekt för varandra.

Vi tror att genom att vi alla pedagoger i arbetslaget och i Stjärnhuset ständigt är närvarande, lyhörda och bra förebilder kan ha bidraget till denna vinst. Vi har alla pedagoger påmint barnen att tänka efter själva om t.ex. vilka regler vi har, hur dem själva upplever/känner det vid de olika situations tillfälle. ”Så jag vill att andra ska vara mot mig ska jag vara mot andra.” Vi har även uppmuntrat barnen att hjälpa och trösta varandra. Genom ständig träning och många samtal/reflektioner med barnen dagligen om hur viktigt det är att man lyssnar på varandra och att vi alla pedagoger har varit bra förebilder och lyssnat in alla barn är vi övertygade har bidragit till detta resultat.

Vårt arbete med olika anpassningar och visuellt stöd såsom teater, bildstöd och tydlig arbetsgång osv har gjort en stor skillnad och varit en stor framgång i vårt arbete. Vi är också övertygade om att vår största framgång har berott på att vi har tydliga ramar och att alla pedagoger jämt försöker använda sig av lågaffektivt bemötande och positiv förstärkning mot barnen. Ex. Att vi backar lite och låter barnet komma ner i affekt först och sedan lyssnar in barnet tankar/åsikter. Att vi sedan också aktivt berömmar barnen kring hur de är en bra kompis ex berättar hur trevligt de pratar till kompis, berömmar barnen kring deras handlande/bemötande mot kompisarna/pedagogerna osv. Positiv förstärkning.

Utvecklingsområde

Att fortsätta utveckla våra metoder, att försöka stanna upp och upprepa saker fler gånger fast på olika sätt. Utforska hur vi kan utveckla vårt arbete i små eller stora grupper. Fortsätta använda

arbetsgångsmaterialet och bildstöd. Att inte ha så bråttom framåt utan stanna kvar och upprepa saker flera gånger. Vara väl förberedd inför alla undervisningar. Filma oss pedagoger i undervisning oftare för att lättare se vårt utvecklingsbehov, något vi varit mindre bra på att göra regelbundet.

Stjärnskottet

Mål:

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler” (Lpfö18).

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet” (Lpfö 18).

Med det menar vi att: barnen ska hjälpa varandra, samarbeta och kommunicera med varandra. Vi kan se att de stundtals är väldigt fina mot varandra men det krävs fortsatt arbete för att bland annat minska konflikterna. Särskilt de fysiska.

Måluppfyllelse/Analys

Vi ser att vi har en god måluppfyllelse. Vi har jobbat aktivt med att få ihop gruppen och skapa en vi-känsla. Tecken på lärande har vi sett då vi ser att barnen är mer verbala med varandra och har utvecklat sin samarbetsförmåga i tex. den fria leken. Vi har jobbat med barnen att de ska berätta vad de har för olika lekbilder för att förebygga konflikter och öka kommunikations dialogen mellan barnen. Vi ser att de har utvecklat sin empatiska förmåga att förstå, uttrycka och sätta ord på sina känslor. Vi har arbetat mycket med att använda stopp under terminerna och vi ser framgång i barnens användande av det. Vi påminner också barnen vikten av att lyssna på ett stopp/nej. Genom att läsa Linda palms böcker i små grupper kunde alla barn komma till tals och bli lyssnade på. Det har fungerat bra då barnen har fått ta plats, kunnat föra dialog, uttrycka tankar och få mindre stimuli runt omkring.

Att arbeta med samarbete och göra samarbetsövningar i mindre grupper, samt att upprepa övningarna har varit en framgångsfaktor. Barnen har skapat förståelse och blivit trygga i gruppen.

Genom att finnas härvarande med barnen, stötta barnen i deras konflikter och uppmuntra att kommunicera med varandra ser vi att konflikterna över lag är färre och att barnen kommer på sig själva eller påminner varandra om att de ska prata med varandra. Vi upplever också att god dialog med vårdnadshavare där vi tillsammans arbetat mot de fysiska konflikterna har hjälpt mycket. Vi har tillsammans hittat strategier och påminner både hemma och på förskolan hur vi är bra kompisar och hur vi kan göra i stället för att vara fysisk.

Vi har också skapat trivselregler som sitter uppe på Stjärnskottet. De fick vara med och gestalta våra trivselregler och bilder på gestaltningarna sitter uppe med reglerna. Vi pedagoger hade även några enstaka teatersituationer där vi tog upp några av konflikterna som kan ske och samtalade kring hur man kunde göra i stället. Vi har konstant under årets gång jobbat med konflikthanteringen och påmint hur man kan tala med varandra i stället för att höja rösten eller vara fysisk. Vi har också talat mycket om hur man kan be om ursäkt och fråga kompis vad man kan göra för att det ska kännas bättre. Att man respekterar att alla kanske inte vill ha en kram, då kan det räcka med ett förlåt. Vi ser också hur de numera springer fram till varandra på morgnarna och ropar hej eller god morgon.

Framgångsfaktorer:

Att vi uppmuntrar, vi är härvarande, ger positiv förstärkning, har samarbetsövningar, upprepar, små grupper och ger barnen utrymme att reflektera och dela tankar med varandra.

Utvecklingsområde:

Att gå ännu djupare och utveckla barnens tankar i vårt fortsatta arbete. Skapa fler aktiviteter inom ämnesområdet för att djupare utmana barngruppen.

Solhuset Regnbågen

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- *förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra (Lpfö 18, rev. 2025, s.12).*
- *öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande (Lpfö 18, rev. 2025, s.12)*
- *sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet (Lpfö 18, rev. 2025, s.14).*
- *förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler (Lpfö 18, rev. 2025, s.14).*

Med detta menar vi att barnen behöver få en ökad förståelse att:

- visa empati och omtanke för sina kompisar.
- visa respekt för varandra och ta hänsyn till varandra.
- förstå vikten av att vara en bra kompis och hur man är en bra kompis.
- förstå sina rättigheter.
- samarbeta och lyssna på varandra.

Måluppfyllelse/Analys:

Vi har upplevt att det har tagit längre tid att få en sammansvetsad barngrupp, vilket har gjort att vi har fått arbeta en längre period med att få in våra rutiner och regler. Vi valde att fokusera och arbeta med detta över en längre tid då vi såg det som den röda tråden genom dagsrytmen för att framåt kunna fokusera på våra undervisningar. Vi upplever att barnen har tagit åt sig av att visa empati för varandra och att vara en bra kompis, då de ofta frågar hur kompisarna mår och om de vill vara med och leka. Vi ser också att nya kompisskap har bildats och att alla har ökat sin förståelse för att respektera varandra. Barngruppen har blivit mer sammansvetsad och barnen har utvecklats i att samarbeta och lyssna in varandra. De har en mer förståelse för att alla kan ha olika tankar och idéer om saker och att det är ok att inte tycka som alla andra. Vi har tydliggjort våra rutiner, vilket innebär att vi gått igenom varje miljö/rum tillsammans med barnen. Vi har också tagit hjälp av bilder för att underlätta för barngruppen, som visuellt stöd. Vi har arbetat i mindre strukturerade grupper, låtit barnen träna på att vänta på sin tur vid bland annat matsituationerna. Vi vuxna har fått vara betydligt mer närvarande i alla rutiner och i leksituationer. Vi har läst böcker, haft samtal och reflekterat mycket kring våra rutiner. Tillsammans har vi också skapat kompisregler och lekt samarbetslekar.

Utvecklingsområde:

Vi upplever att vi kunnat arbeta bättre med läroplansmålet kring kroppslig och personlig integritet då vi bara diskuterat det i samband med händelser eller frågor.

Solstrålen

Mål:

- Förskolan ska ge varje barn förutsättning att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.

- Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande.
- Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan.

Med detta menar vi att: barnen behöver få en förståelse för att vi är en grupp och på så sätt behöver de stärka sina relationer i gruppen samt bli medvetna kring egna och andras gränser. Barnen behöver alltså förståelse kring varför vi exempelvis inte ska ta saker ifrån varandra och hur det känns när någon tar saker från dem samt att säga stopp när något inte känns bra. Barnen behöver även bli medvetna om att vi måste vara rädda om våra saker för att annars går det sönder och då har vi inga saker kvar vi kan leka med.

Måluppfyllelse/analys:

Vi upplever att våra metoder över terminen har fungerat bra för att skapa en förståelse hos barnen kring att vi är en grupp och att deras relationsskapande har utvecklats. Vi ser att många nya relationer skapats men även utvecklats över tid och barnen har en generell förståelse för hur vi är bra kompisar. Vårt arbete med kompisböckerna har även det fungerat gynnsamt då vi hör hur barnen i den fria leken tar hjälp av situationer som utspelar sig i böckerna mellan kanin och igelkott genom att exempelvis säga stopp, förlåt och att dela med sig. Att läsa kompisböckerna varierat (dramatisering, teater, flanosaga, högläsning med boksamtal etc) och med inlevelse samt våga upprepa och inte skynda vidare upplever vi har skapat en djupare förståelse för innehållet hos barnen. Vi pedagoger har även fortsatt vara noga med att sätta ord på situationer och känslor som uppstår och barnen har tagit efter det och vi hör hur de själva sätter ord på det som uppstår. Vi har även refererat till våra trivselregler som sitter uppsatta på solstrålen. Vi har även fokuserat på barns gränsdragande och att både våga säga stopp när något inte känns bra samt att lyssna in kompisars gränsdragande. Detta har framför allt belyst i arbetet med kompisboken "säg stopp" och i vardagen på förskolan. Detta har vi även applicerat i arbetet kring hur vi tar hand om våra saker och miljön i förskolan.

Utvecklingsområde:

Vi tänker att våra trivselregler behöver bli mer levande för barnen och pratar om att vi ska använda oss av bilder på just barnen i olika situationer för att tydliggöra vad det står så det inte blir för abstrakt. Vi kommer även fokusera på att samlas vid platsen där trivselreglerna sitter uppsatta än mer kontinuerligt och inte bara belysa det i vardagliga situationer. Vi kommer fortsätta med våra leksituationer där vi samlas kring en grej vid fler tillfällen för att utveckla barnens relationsskapande och stötta barnen i att utveckla sina lekkoder vidare.

Arbetsgång – Likabehandlingsplan

Augusti och september

- Kartläggning på respektive avdelning genom observation, samtal, intervjuer med barnen.
- Sätta upp trivselregler på respektive avdelning tillsammans med barnen

September

- Föräldramöte

Första veckan i oktober

- Likabehandlingsplansgruppen träffas för att upprätta ny likabehandlingsplan och sätta upp nya mål.

Oktober

- Observationer i barngruppen utifrån målen, from nu till juni.
- Informera föräldrarna om det nya målet via månadsbrev.

Februari

- Föräldramöte

Maj

- Sammanställa observationer på avdelningen, pedagogerna utvärderar målen i sin utvärdering på avdelningen.

Juni

- Likabehandlingsplansgruppen träffas för att göra en gemensam utvärdering utifrån avdelningarnas utvärderingar.

Kontakter

Lisa Meviken, huvudman	0707 59 54 48
Ingrid Mathiasson, rektor	0705 85 19 67
Jennie Nilsson, Solstrålen/Solhuset	0709 38 63 97
Katharina Petersson, Regnbågen/Solhuset	0709 38 66 09
Susanne Karlsson Mångubben/Stjärnhuset	0709 38 67 36
Vikanda Welin, Stjärnskottet/Stjärnhuset	0709 38 63 26
Mari Tykö, Solen/Kometen	0709 38 66 20
Carina Lagerqvist, Stjärnan/Kometen	0709 38 66 50

Bilaga 1: Dokumentation av kränkande behandling/trakasseri

Datum: _____

Anmälan gjord av: _____

Ansvarig utredare: _____

Namn på den utsatte: _____

Namn på övriga inblandade: _____

Den utsattes upplevelse av det inträffade (inkl. var och när):

Analys:

Åtgärder:

Uppföljningssamtal med den utsatte: _____

Uppföljningssamtal med övrigt drabbade: _____